

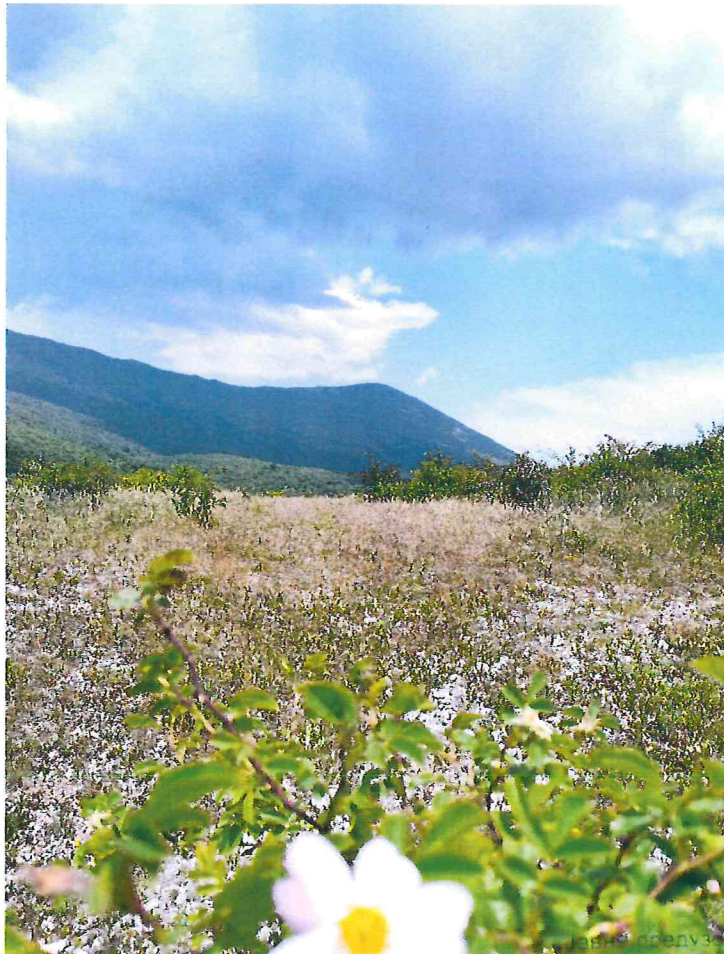

РТАЊ
специјални резерват
природе

Јавно предузеће за газдовање шумама „Србијашуме“ Београд
Шумско газдинство „Ниш“ Ниш

ПРОГРАМ УПРАВЉАЊА
Специјалним резерватом природе
„РТАЊ“
за 2026. годину

Ниш, октобар 2025.

Јавно предузеће за газдовање шумама
„Србијашуме“ са п.о. Београд

Број: 12100
Датум: 30.10.2025. год.

Нови Београд, Булевар Михајла Пупина 113

Редни број	САДРЖАЈ	Страна
I	УВОД	3
II	ЦИЉЕВИ ЗАШТИТЕ, ОЧУВАЊА, УНАПРЕЂЕЊА И ОДРЖИВОГ КОРИШЋЕЊА ЗАШТИЂЕНОГ ПОДРУЧЈА	5
III	ЗАШТИТА, ОДРЖАВАЊЕ, ПРАЂЕЊЕ СТАЊА И УНАПРЕЂЕЊЕ ПРИРОДНИХ И СТВОРЕНИХ ВРЕДНОСТИ	6
IV	ПРИОРИТЕТНИ ЗАДАЦИ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ И ОБРАЗОВНОГ РАДА	10
V	ПЛАНИРАЊЕ, ИЗГРАДЊА И УРЕЂЕЊЕ ПОДРУЧЈА	11
VI	ПРОМОЦИЈА ВРЕДНОСТИ ЗАШТИЂЕНОГ ПОДРУЧЈА	12
VII	САРАДЊА	13
VIII	ПОСЕБНИ ПОСЛОВИ И ЗАДАЦИ	13
IX	ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА	14

I УВОД

Програм управљања Специјалним резерватом природе „Ртањ“ за 2026. годину израђен је у складу са Планом управљања СРП „Ртањ“ за период 2020-2029. године на који је Министарство заштите животне средине дало Сагласност број 353-02-5/2020-04 од 02.06.2021. године. Програм је урађен у складу са чланом 54. Закона о заштити природе („Сл.гл.РС“, број 36/09, 88/10, 91/10-исправка 14/16, 95/18-др.закон и 71/21).

Програм управљања је израђен у складу са добијеним Решењем о условима заштите природе за израду Програма управљања Специјалним резерватом природе „Ртањ“ за 2026. годину, акт број: 003303621 2025 14850 004 001 501 100 од 04.09.2025. године.

Чланом 8. Уредбе за управљача је одређено Јавно предузеће „Србијашуме“ Београд, које управљање заштићеним подручјем спроводи преко својих шумских газдинстава „Ниш“- Ниш и „Тимочке шуме“ – Бољевац.

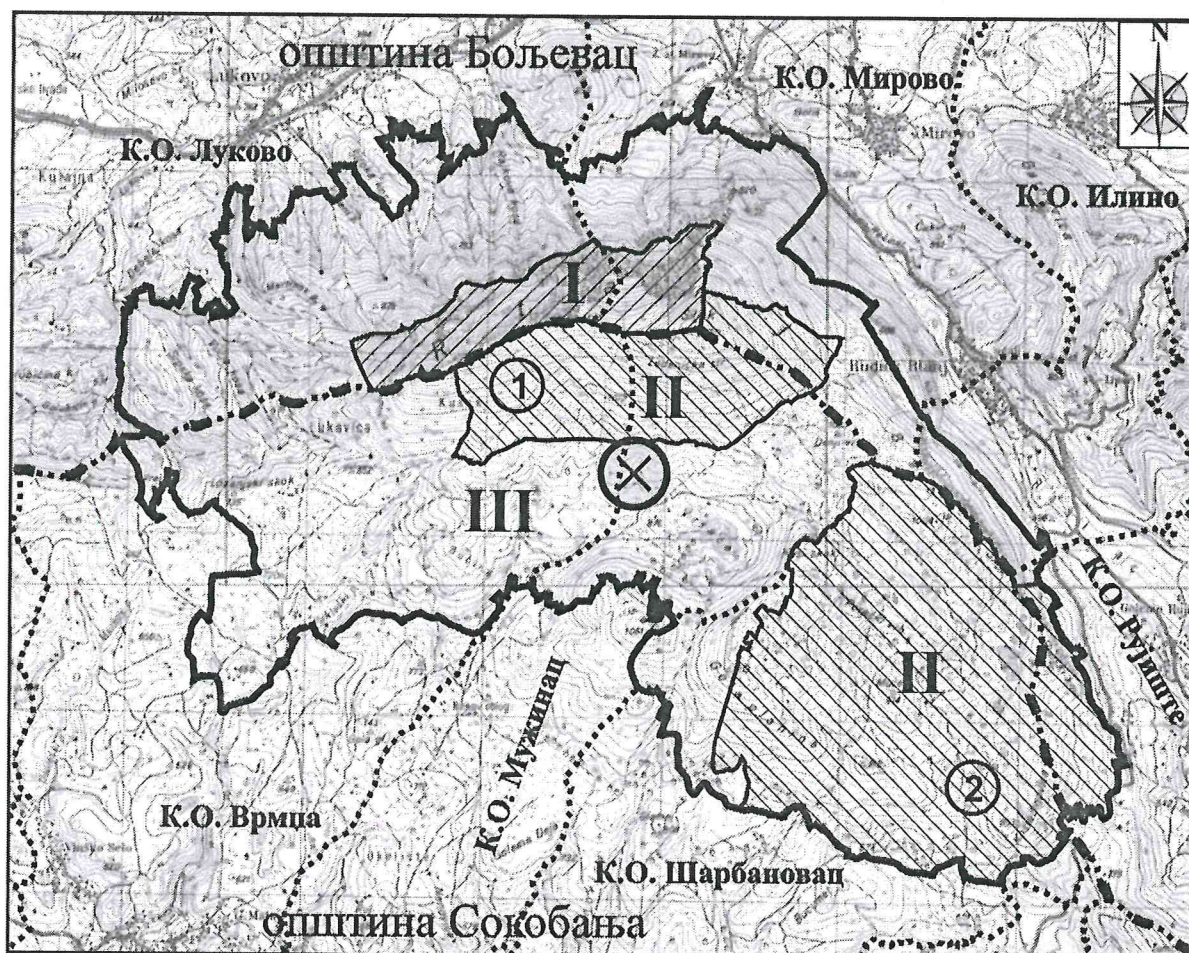
Специфичан рељеф са купастим врхом Шиљак и врло стрмим падинама, крашким рељефом са дубоким јамама и различитим облицима краса у источној Србији, стављен је под заштиту и проглашен заштићеним подручјем изузетног значаја, односно I категорије, као Специјални резерват природе „Ртањ“.

Специјални резерват природе „Ртањ“ обухвата истоимени планински масив који припада источној Србији, односно југозападни део Карпатско – балканског планинског система, а административно припада општинама Сокобања и Бољевац.

На подручју Специјалног резервата природе „Ртањ“, утврђени се режими заштите I, II и III степена.

Површина Специјалног резервата природе „Ртањ“ износи 4.997,17 ha, од чега је 3.013,53 ha (60,30%) у државном власништву, 1.983,63 ha (39,70%) у приватном власништву, од чега је I степеном обухваћено 6,08%, II степеном 35,62% и III степеном 58,30% укупне површине подручја Специјалног резервата природе „Ртањ“.

Специјални резерват природе „Ртањ”

0 2 4 6 8 10 km

Легенда:

централна тачка СРП „Ртањ” $Y = 7\ 571\ 534$; $X = 4\ 846\ 625$

режим I степена заштите

режим II степена заштите
Кусак

режим II степена заштите
Гола планина

— — — граница општина

..... граница катастарских општина

———— граница СРП „Ртањ”

II ЦИЉЕВИ ЗАШТИТЕ, ОЧУВАЊА, ПРАЋЕЊА И ОДРЖИВОГ КОРИШЋЕЊА ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА

Специјални резерват природе „Ртањ” стављен је под заштиту како би се очували унутрашњи котлински басени (кривовирски, боговинско-сумраковачки и сокобањски басен), као и тектонски хорст Ртња са делом Голе планине и површи јужне падине Ртња према Констадиновици; очувао морфоструктурни рељеф (планински гребен Кусак-Големи врх (1405 m) са кречњачком пирамидом Шиљком (1570 m)); очувале најстарије стене у оквиру старијег палеозоика, седименти силура и девона, серија доломита и доломитичних кречњака; очувало 14 спелеолошких објеката (две пећине, десет јама, два објекта одговарају јамско-пећинском типу) и значајније хидрогеолошке појаве (Мировско врело, Луковско врело, врело Мрљиш, Илинско врело и друга мања); очувале шумске заједнице реликтног карактера (мешовита шумска заједница јеле и букве), термофилне шуме и шибљаци хрстовог појаса, мезофилне букове и буково-јелове шуме, сладуново-церове шуме и развијене вегетације шибљака; очувала фитоценоза *Ceterachi-Ramondetum serbicae*, ендемична врста љубичице (*Viola grisebachiana*) са камеником (*Saxifraga paniculata*), као и ксерофилни типови зељасте вегетације (пашњаци, ливаде и камењари), власуља (*Festuca valesiaca*) и едификаторска врста стеноендемична ртањска метвица (*Nepeta rtanjensis*); очувало 644 таксона из групе васкуларних биљака, таксони сврстани у 72 фамилије виших биљака.

На подручју Ртња идентификовано је: 11 строго заштићених врста (српска рамонда (*Ramonda serbica*), ртањска метвица (*Nepeta rtanjensis*), каћунак (*Orchis coriophora*), каћун (*Orchis militaris*), мушки божур (*Paeonia mascula*), алпска павит (*Clematis alpina*), планинска саса (*Pulsatilla montana*), кохова линцура (*Gentiana acaulis*)), представници водоземаца (даждевњак (*Salamandra salamandra*), обични мрмољак (*Lissotriton vulgaris*), планински мрмољак (*Ichtyosaura alpestris*), жутогтрби мукач (*Bombina variegata*), шумска жаба (*Rana dalmatina*), велика зелена жаба (*Pelophylax ridibundus*), грчка жаба (*Rana graeca*), гаталинка (*Hyla arborea*), велика крастава жаба (*Bufo bufo*), зелена крастава жаба (*Pseudepidale viridis*)); представници гмизаваца (копнена корњача (*Eurotestudo hermanni*), слепић (*Anguis fragilis*), кратконоги гуштер (*Ablepharus kitaibelii*), ливадски гуштер (*Lacerta agilis*), зелембаћ (*Lacerta viridis*), зидни гуштер (*Podarcis muralis*), степски смук (*Dolichophis caspius*), смукуља (*Coronella austriaca*), ескулапов смук (*Zamenis longissimi*), белоушка (*Natrix natrix*), рибарица (*Natrix tessellate*), поскок (*Vipera ammodytes*)); представници фауне (евидентирано 89 врста птица, од којих су 83 врсте гнездарице, 28 врста сисара, три врсте слепих мишева, из реда бубоједа присутни су: јеж (*Erinaceus europaeus*), кртица (*Talpa europaea*) и шумска ровчица (*Sorex araneus*), од глодара жутогрли миш (*Apodemus flavicollis*) и риђа шумска волухарица (*Clethrionomys glareolus*)).

Циљеви заштите, очувања, праћења и одрживог развоја обухватају следеће:

- Заштиту и очување природних и створених вредности;
- Чување, унапређење и промовисање заштићеног подручја;
- Обезбеђивање надзора над спровођењем услова и мера заштите природе;
- Заштиту и очување станишта строго заштићених врста;
- Успостављање и развој едукативних и туристичко рекреативних активности;

- Сарадњу са релевантним институцијама, локалним становништвом и осталим корисницима подручја;
- Презентацију и популаризацију заштићеног подручја;

III ЗАШТИТА, ОДРЖАВАЊЕ, ПРАЋЕЊЕ СТАЊА И УНАПРЕЂЕЊЕ ПРИРОДНИХ И СТОРЕНИХ ВРЕДНОСТИ

На простору Специјалног резервата природе „Ртањ“ планира се реализација мера заштите која се обавља континуирано. Ту спадају следећи послови: спровођење режима заштите прописаног актом о заштити, чување и надзор над спровођењем мера заштите природе, праћење кретања и активности посетилаца, прикупљање података о људским активностима и процесима који представљају фактор угрожавања и оштећења заштићеног подручја, заштита шума и достављање тих података надлежним институцијама, спречавање активности које су у супротности са актом о заштити у сарадњи са републичким инспекцијама и органима безбедности.

Заштиту, односно чување подручја и унутрашњи ред у заштићеном подручју, спроводи чуварска служба заштићеног подручја, кроз редовну контролу свих активности у Специјалном резервату природе „Ртањ“ и чување граница заштићеног подручја.

Заједно са чуварима заштићеног подручја на пословима везаним за Специјални резерват природе „Ртањ“ радиће и чувари шума, реверни инжењери, шефови шумских управа.

Чуварску службу чине три чувара заштићеног подручја (један чувар за део Специјалног резервата којим управља ШГ „Тимочке шуме“-Бољевац и два чувара за део подручја ШГ „Ниш“-Ниш).

Сви чувари су положили испит за чувара заштићеног подручја у складу са Правилником о полагању стручног испита за чувара заштићеног подручја („Сл.гласник РС“ 117/14).

Трошкови рада чуварске службе односе се на бруто зараде три чувара заштићеног подручја и материјалне трошкове.

Планирана средства за бруто зараде чувара заштићеног подручја планирана су из Буџета Републике Србије и Управљача.

Планирана средства за бруто зараде чуварске службе (динара)		Извршилац посла
Министарство ЗЖС	3.840.000,00	Управљач
Управљач	230.000,00	

Потребни материјални трошкови за рад чувара планирани су из средстава управљача заштићеног подручја и односе се на набавку горива и делова за чуваре заштићеног подручја.

Планирана средства за материјалне трошкове чуварске службе за гориво и делове за чуваре зп (динара)		Извршилац посла
МЗЖС	340.000,00	ШГ „Ниш“-Ниш

Управљач ће у 2026. години радити на изради управљачких докумената: Програма управљања заштићеним подручјем СРП „Ртањ“ за 2027. годину, као и изради Извештаја о остваривању Програма управљања заштићеним подручјем СРП „Ртањ“ за 2026. годину.

На изради управљачких докумената СРП „Ртањ“ (програма управљања и извештаја о остваривању годишњег програма управљања), као и на реализацији истих, радиће самостални референт за заштиту животне средине (ШГ „Тимочке шуме“ Бољевац) и самостални референт за заштићена природна добра и заштиту животне средине (ШГ „Ниш“ Ниш), шефови шумских управа „Сокобања“ и „Бољевац“ и реверни инжењери надлежни за ревирање које обухвата заштићено подручје.

Средства за бруто зараде осталог особља планирана су из Буџета Републике Србије и Управљача.

Планирана средства за бруто зараде осталог особља (динара)		Извршилац посла
Министарство ЗЖС	160.000,00	Управљач
Управљач	40.000,00	

За рад осталог особља на терену у СРП „Ртањ“, планирана су средства за гориво у износу од 40.000,00 динара из сопствених средстава Управљача.

Планирана средства за гориво за рад на терену осталог особља (динара)		Извршилац посла
Министарство ЗЖС	-	Управљач
Управљач	40.000,00	

Обележавање заштићеног подручја односи се на обнављање граница у дужини од 4 km и израду и постављање 1 табле са паноом за обележавање заштићеног подручја.

Планирана средства за обнављање граница заштићеног подручја (динара)		Извршилац посла
Управљач	31.944,00	ШГ „Ниш“-Ниш

Средства у износу од 34.200.00 динара за постављање 1 табле са паноом за обележавање заштићеног подручја планирана су из Буџета Републике Србије.

Планирана средства за израду и постављање табле са паноом за обележавање заштићеног подручја (динара)		Извршилац посла
МЗЖС	34.200,00	Управљач
Управљач	-	

Средства за одржавање мобилијара планирана су из средстава Управљача.

Планирана средства за одржавање мобилијара (динара)		Извршилац посла
МЗЖС	17.000,00	Управљач

Планирано је одржавање базе података, ГИС из средстава Управљача.

Планирана средства за израду базе података, gis (динара)		Извршилац посла
Управљач	39.000,00	Управљач
МЗЖС	-	

У складу са Законом о заштити природе, управљач је дужан да заснује и ажурира дигиталну базу података односно географски информациони систем о природним и створеним вредностима, непокретностима, активностима и другим подацима од значаја за управљање СРП „Ртањ“.

Средства за ПП заштиту-активна дежурства планирана су из средстава Управљача.

Планирана средства за ПП заштиту-активна дежурства (динара)		Извршилац посла
Управљач	73.000,00	Управљач

Средства за ПП заштиту - за ажурирање плана планирана су из средстава Управљача.

Планирана средства за ПП заштиту - ажурирање плана (динара)		Извршилац посла
Управљач	5.000,00	Управљач

Средства за одржавање чистоће планирана су из Буџета Републике Србије и средстава Управљача.

Одржавање чистоће вршиће предузеће (услужник) које буде изабрано у поступку јавних набавки, а спроводиће се и акције чишћења у организацији Управљача.

Планирана средства за одржавање чистоће (динара)		Извршилац посла
Министарство ЗЖС	-	Изабрани услужник
Управљач	92.220,00	

Средства за подршку пројекту „Анализа педолошких карактеристика земљишта на пожариштима“ планирана су из средстава Управљача.

Планирана средства за подршку пројекту „Анализа педолошких карактеристика земљишта на пожариштима“ (динара)		Извршилац посла
Министарство ЗЖС	-	Изабрани услужник
Управљач	50.000,00	

Поред горе наведених послова на управљању природним вредностима, Управљач ће радити и на вођењу евиденције о природним вредностима и људским активностима на заштићеном подручју кроз обилазак терена, прављење белешки и фотоархиве.

На простору који гравитира планини Ртањ, у општинама Бољевац и Сокобања регистровано је више непокретних културних добара која су под заштитом државе (Манастир Лапушња, Средњевековно утврђење Врмца, археолошка налазишта, сакрални објекти, објекти народног градитељства и др.).

Заштита и коришћење природних ресурса засновани су на принципима одрживог развоја, што значи да ће се мере заштите и коришћења спроводити у складу са Уредбом о проглашењу, односно прописаним режимима заштите.

ЈП „Србијашуме“ као корисник државних шума, сагласно основама и плановима газдовања шумама спроводи активности из области шумарства. Активности се односе на спровођење радова на пошумљавању, гајењу и заштити шума, одржавању шума и обављању стручно - техничких послова у шумама сопственика у складу са Годишњим плановима.

Од радова из делатности заштите шума у шумама којима газдује ШГ „Ниш“-Ниш у оквиру заштићеног подручја предвиђена је заштита четинарских састојина од поткорњака методом постављања феромонских клопки. Постављају се клопке са феромонима за две генерације поткорњака и то феромонима IAC за борове и XL Ecolure за смрчу. Предвиђена је и заштита шума од штетних организама, мониторинг губара на огледним површинама на којима ће се вршити и узимање узорака за утврђивање бројности храстових дефолијатора узорковањем зимских гранчица.

Од радова из делатности заштите шума у шумама којима газдује ШГ „Тимочке шуме,, Бољевац у оквиру заштићеног подручја превиђено је постављање 8 феромонских

клопки, као и контрола бројности легала значајних дефолијатора (губар, хрстови дефолијатори)

Заштити шума од бесправних сеча посветиће се значајна пажња кроз надзор и контроле на терену.

Заштита фауне вршиће се у поступку спровођења редовне евиденције вредности од стране чуварске службе и реверног инжењера и дефинисаних мера забране.

Обављаће се активности на мониторингу дивљих врста флоре и фауне. Заштита од болести и штетних инсеката и пожара спроводиће се на целој површини контролом, праћењем стања и применом потребних мера. Пратиће се стање састојина које су у претходном периоду претрпеле мање или веће штете од ледолома.

С обзиром да се заштићено подручје налази у обухвату еколошке мреже Републике Србије, еколошки значајног подручја „Ртањ“ потребно је придржавати се мера заштите прописаних Уредбом о еколошкој мрежи, посебно:

- забрањено је уништавање и нарушавање станишта, као и уништавање и узнемиравање дивљих врста;
- забрањена је промена намена површина под природном и полуприродном вегетацијом (ливаде, пашњаци, тршњаци итд.),
- предузети мере којима се обезбеђују спречавање, односно смањење, контрола и санација свих облика загађења.

IV ПРИОРИТЕТНИ ЗАДАЦИ НАУЧНО ИСТРАЖИВАЧКОГ И ОБРАЗОВНОГ РАДА

У циљу успостављања савременог система управљања заштићеним природним добром и стварања научно - стручне, информационо - документационе основе о стању и вредностима заштићеног добра, а у сврху спровођења заштите и развоја, управљач ће пружити подршку истраживачима који поседују дозволу Министарства, односно Решење о условима заштите природе Министарства заштите животне средине, као и сагласност управљача, уз обавезно достављање података или публикованих резултата управљачу након завршетка истраживања.

Задаци у оквиру образовно - васпитног рада реализоваће се кроз презентацију и популаризацију природних и других вредности заштићеног подручја путем сарадње са туристичким, планинарским и другим сличним удружењима, као и евентуалним организовањем посета овом заштићеном простору.

Праћење стања састојина-мониторинг здравственог стања шумских екосистема вршиће Управљач преко чуварске службе и стручног особља које ради на пословима у зп.

V ПЛАНИРАЊЕ, ИЗГРАДЊА И УРЕЂЕЊЕ ПОДРУЧЈА

Планирање, изградња и уређење заштићеног подручја морају бити усаглашени са успостављеним режимима заштите, а на подручју СРП „Ртањ“ издвајају се просторне целине, режим заштите I, II и III степена, у зависности од природних вредности,

антропогених утицаја, потребних мера заштите и очувања, као и могућности коришћења и развоја.

У 2026. години нису планирани радови на планирању и изградњи, већ само на уређењу заштићеног подручја СРП „Ртањ“.

Израда и постављање мобилијара и одржавање мобилијара односи се на израду и постављање једне надстрешнице са столом и клупама и седам инфо табли. Ове активности биће реализоване од стране извођача изабраног у поступку јавних набавки. Запослени на пословима управљања заштићеним подручјем у ШГ „Ниш“-Ниш вршиће обилазак терена ради показивања локације, контроле током извођења као и пријем извршених радова.

Средства за израду и постављање мобилијара, једне надстрешнице са столом и клупама, планирана су из средстава Управљача.

Планирана средства за израду и постављање мобилијара (динара) - трошкови израде и постављања		Извршилац посла
МЗЖС	-	Изабрани услужник
Управљач	130.000,00	Изабрани услужник

Средства за уређење пешачких стаза у ШГ „Ниш“ (255.522,00дин.) и кошење дуж стаза у ШГ „Тимочке шуме“-Бољевац (120.000,00 дин.), планирана су из средстава Управљача.

Планирана средства за уређење 2 km пешачких стаза и кошење дуж стаза (динара)		Извршилац посла
Управљач	375.552,00	Изабрани услужник
МЗЖС	-	

Средства за кошење око мобилијара и табли у ШГ „Тимочке шуме“-Бољевац (120.000,00 дин.), планирана су из средстава Управљача.

Планирана средства за кошење око мобилијара и табли (динара)		Извршилац посла
Управљач	16.000,00	Изабрани услужник
МЗЖС	-	

VI ПРОМОЦИЈА ВРЕДНОСТИ ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА

Полазећи од значаја који има СРП „Ртањ“ планирају се мере и активности на промоцији природних вредности у складу са Условима заштите природе.

Управљач планира презентацију и промоцију вредности заштићеног подручја кроз медијско приказивање, едукативно-промотивне активности, обележавање еколошких

датума: Светског дана шума (21. март), и Светског дана вода (22. март), Дана планете Земље (22. април), Дана заштите природе (11. април), Светског дана заштите животне средине (5. јун), Дана заштите Динарида (7. октобар) и тд.

Презентација и промоција вредности заштићеног подручја вршиће се и код инфопункта у подножју Ртња код места званог Томићева колиба, постављеног од стране Управљача.

За предавања у школама, учешће на традиционалним манифестацијама-тематске програме планирана су средства из сопствених прихода Управљача.

Планирана средства за тематске програме (динара)		Извршилац посла
Управљач	80.000,00	Управљач

У сарадњи са Заводом за заштиту природе Србије, Канцеларија у Нишу, ТО Сокобања, планира се учешће на фестивалима и манифестацијама општина Сокобања и Бољевац, у циљу промоције заштићеног подручја.

Средства за израду-штампање флајера планирана су из средстава Управљача и односе се на израду 5.000 флајера А4 и 500 флајера на преклоп, намењених посетиоцима.

Планирана средства за израду флајера А4 (динара)		Извршилац посла
МЗЖС	100.000,00	Управљач
Управљач	-	

Планирана средства за израду 500 флајера на преклоп (динара)		Извршилац посла
Управљач	14.375,00	Управљач

VII САРАДЊА

Основни, заједнички циљ успостављања и одржавања сарадње јесте заштита подручја, поштовање одређеног режима коришћења и стварање услова за бољи развој и унапређење подручја у функцији заштите.

У циљу заштите и унапређења заштићеног подручја планира се сарадња са свим заинтересованим и надлежним субјектима и то:

- Сарадња са надлежним министарствима и државним институцијама;
- Програмска сарадња са другим управљачима заштићених природних добара у Србији;

-
- Сарадња са стручним установама (Завод за заштиту природе Србије, Институти, Факултети и др.);
  - Сарадња са планинарима, извиђачима, еколошким покретима, младим истраживачима и др.;
  - Сарадња са локалним туристичким организацијама ;
  - Сарадња са МЗ и општинским структурама ;
  - Сарадња са субјектима који врше привредну делатност на подручју и око подручја СРП „Ртањ“;
  - Сарадња са локалним становништвом.

VIII ПОСЕБНИ ПОСЛОВИ И ЗАДАЦИ

Противпожарна заштита организоваће се у складу са одредбама Закона о заштити од пожара, Закона о заштити природе и Закона о шумама.

Спроводиће се све превентивне мере заштите шума од пожара и то: појачана контрола од стране чуварске службе у критичним периодима појаве шумских пожара, постављање ознака забране ложења ватре и знакова упозорења на појачану опасност од појаве шумских пожара и редовно одржавање шумских путева кроз редовни рад чуварске службе и реверних инжењера на територији заштићеног добра.

Чувари заштићеног подручја ће развијати сарадњу са локалним становништвом ради обавештавања о ванредним ситуацијама што је и до сада имало важну улогу у благовременом откривању и гашењу приземних и шумских пожара.

IX ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

За планирање и реализацију поверених послова у управљању заштићеним подручјем и годишњег плана управљања подручјем, потребно је обезбедити одговарајуће организационе, финансијске и техничке претпоставке.

Према Закону о заштити природе („Сл.гл. РС“, број 36/09, 88/10, 91/10-исправка 14/16, 95/18-др.закон и 71/21) финансирање заштићеног подручја обезбеђује се из:

.	Средстава Буџета Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе
.	Остала буџетска средства
.	Накнада за коришћење заштићеног подручја
.	Прихода остварених у обављању делатности и управљања заштићеним подручјем
.	Средстава обезбеђених за реализацију програма, планова и пројеката у области заштите природе
.	Донација, поклона и помоћи
.	Других извора у складу са законом

Средства за трошкове провизије за промет који се реализује преко рачуна-подрачуна, планирана су из средстава накнада.

Планирана средства за трошкове провизије за промет који се реализује преко рачуна- подрачуна (динара)	Извршилац посла
Управљач	2.000,00
	ЈП „Србијашуме“

За реализацију Програма управљања СРП „Ртањ“ планирана су укупна средства за 2026. годину у износу од 5.710.291,00 динара, од чега се планира учешће:

- средства Буџета Републике од 4.193.420,00 динара (74%);
- учешће Управљача од 1.516.871,00 динара (26%);

Самостални референт за ЗПД
и заштиту животне средине

Бојан Митић
Бојан Митић, дипл. инж. шум.

Директор ШГ „Ниш“ - Ниш,

Р. Ђ
Проф. др Братислав Дикић

ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН ЗА 2026. ГОДИНУ – Табела прихода за заштићено подручје СРП"Ртањ"

Ред. број	Извори прихода	Износ у динарима
1.	Средства Буџета Републике Србије	4.193.420,00
	1.1. Министарство заштите животне средине	4.193.420,00
	1.2. Министарство пољопривреде и заштите животне средине, Управа за шуме	
	1.3. Остала средства Републике Србије	
2.	Сопствени приходи	1.516.871,00
	2.1. Приходи од обављања делатности	1.516.871,00
	2.2. Приходи од накнада за коришћење заштићеног подручја	
	2.3. Остали сопствени приходи	
3.	Средства буџета јединице локалне самоуправе	0,00
4.	Средства донација, поклона и помоћи	0,00
5.	Остала средства	0,00
	Укупно приходи	5.710.291,00

**ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН ЗА 2026. ГОДИНУ – Табела планираних расхода заштићеног подручја
СРП "Ртањ"**

Врста расхода	СРП "Ртањ"			
	Извори и износи средстава (у динарима)			
	Буџет РС	Сопствена средства	Средства лок. самоуправе	Укупно
А.0 Чување, одржавање и презентација заштићеног подручја				
А.1. Чуварска служба	3.840.000,00	570.000,00	0,00	4.410.000,00
А.1.1. Бруто зараде чувара 3 чувара заштићеног подручја	3.840.000,00	230.000,00	0,00	4.070.000,00
А.1.2. Материјални трошкови (гориво, легитимације)	0,00	340.000,00	0,00	340.000,00
А.1.3. Материјални трошкови - набавка униформи за чувара заштићеног подручја	0,00	0,00	0,00	0,00
А.2. Одржавање заштићеног подручја	253.420,00	278.944,00	0,00	532.364,00
А.2.1. Бруто зараде осталог особља - израда управљачких докумената	160.000,00	40.000,00	0,00	200.000,00
А.2.1.1. Трошкови горива осталог особља-контрола	0,00	40.000,00	0,00	40.000,00
А.2.2.Обележавање-обнављање граница	0,00	31.944,00	0,00	31.944,00
А.2.3.Израда и постављање табли за обележавање зп (1+4)	34.200,00	0,00	0,00	34.200,00
А.2.4. Одржавање табли, моболојара	0,00	17.000,00	0,00	17.000,00
А.2.5. Израда базе података, Gis - рад на терену	0,00	39.000,00	0,00	39.000,00
А.2.6. Уклањање смећа - комуналне услуге	59.220,00	33.000,00	0,00	92.220,00
А.2.7. Противпожарна заштита - постављање табли забрањено бацање смећа	0,00	0,00	0,00	0,00
А.2.8. Противпожарна заштита - активна дежурства	0,00	73.000,00	0,00	73.000,00
А.2.9. Противпож. заштита - ажурирање плана	0,00	5.000,00	0,00	5.000,00
А.3. Презентација заштићеног подручја	100.000,00	94.375,00	0,00	194.375,00
А.3.1. Штампање промотивног материјала, флајера, мајица	100.000,00	14.375,00	0,00	114.375,00
А.3.2.Предавања у школама, учешће на традиционалним манифестацијама	0,00	80.000,00	0,00	80.000,00
Укупно А.0	4.193.420,00	943.319,00	0,00	5.136.739,00
Б. Б.0. Управљање посетиоцима:				
Укупно Б.0	0,00	0,00	0,00	0,00
Г. Г.1. Подршка пројекту: "Анализа педолошких карактеристика земљишта на пожариштима"				
Укупно Г.0 Праћење и унапређење стања заштићених подручја	0,00	50.000,00	0,00	50.000,00
Д.0. Уређење простора и одрживо коришћење природних ресурса				
Д.1. Израда и пост. мобилијара, инфо-табли...	0,00	130.000,00	0,00	130.000,00
Д.2. Уређење пешачких стаза, кошење дуж стаза	0,00	375.552,00	0,00	375.552,00
Д.3. Кошење око мобилијара и табли	0,00	16.000,00	0,00	16.000,00
Укупно Д.0	0,00	521.552,00	0,00	521.552,00
Е. Е.0. Остали некатегорисани послови -				
Укупно Е.0 Трошкови провизије	0,00	2.000,00	0,00	2.000,00
Укупно планирани расходи	4.193.420,00	1.516.871,00	0,00	5.710.291,00
%	74	26	100	

ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН ЗА 2026. ГОДИНУ – Табела планираних расхода заштићеног подручја СРП "Ртањ"

Врста расхода	ШП "Ниш" - Ниш				ШП "Тимоческ шуме" - Бољенац				СРП "Ртањ"			
	Извори и износи средстава (у динарима)		Средства лок. самоуправе		Извори и износи средстава (у динарима)		Средства лок. самоуправе		Извори и износи средстава (у динарима)		Средства лок. самоуправе	
	Буџет РС	Сопствена средства	Укупно	Буџет РС	Средства лок. самоуправе	Укупно	Буџет РС	Средства лок. самоуправе	Укупно	Буџет РС	Сопствена средства	Укупно
А. Чувалско одржавање и презентација заштићеног подручја	2.560.000,00	100.000,00	2.660.000,00	0,00	0,00	2.660.000,00	1.280.000,00	470.000,00	1.750.000,00	3.840.000,00	570.000,00	4.410.000,00
А.1. Чувалска служба												
А.1.1. Бруто зараде чувара 3 чувара заштићеног подручја	2.560.000,00	0,00	2.560.000,00			2.560.000,00	1.280.000,00	230.000,00	1.510.000,00	3.840.000,00	230.000,00	4.070.000,00
А.1.2. Материјални трошкови (гориво, набавка опреме)	0,00	100.000,00	100.000,00			100.000,00	0,00	240.000,00	240.000,00	0,00	340.000,00	340.000,00
А.1.3. Материјални трошкови - (израда легитимација за чуваре зп)		0,00	0,00			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
А.2. Одржавање заштићеног подручја	173.420,00	141.944,00	315.364,00	0,00	0,00	315.364,00	80.000,00	137.000,00	217.000,00	253.420,00	278.944,00	532.364,00
А.2.1. Бруто зараде осталог особља - израда управљачких докумената	80.000,00	40.000,00	120.000,00			120.000,00	80.000,00	0,00	80.000,00	160.000,00	40.000,00	200.000,00
А.2.1.1. Трошкови горива осталог особља запосленог код управљача							0,00	40.000,00	40.000,00	0,00	40.000,00	40.000,00
А.2.2. Обнављање граница 4 km	0,00	31.944,00	31.944,00			31.944,00	0,00	0,00	0,00	0,00	31.944,00	31.944,00
А.2.3. Израда и постављање ознака табли за обележавање зп	34.200,00	0,00	34.200,00			34.200,00	0,00	0,00	0,00	34.200,00	0,00	34.200,00
А.2.4. Одржавање табли, мобилијара	0,00	0,00	0,00			0,00	0,00	17.000,00	17.000,00	0,00	17.000,00	17.000,00
А.2.5. Израда базе података, Gis – рад на терену	0,00	30.000,00	30.000,00			30.000,00	0,00	9.000,00	9.000,00	0,00	39.000,00	39.000,00
А.2.6. Уклањање смећа и др. отпада, услуге	59.220,00	0,00	59.220,00			59.220,00	0,00	33.000,00	33.000,00	59.220,00	33.000,00	92.220,00
А.2.7. Постављање табли "забрањено бацање смећа"	0,00	0,00	0,00			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
А.2.8. Противопожарна заштита - активна дежурства	0,00	40.000,00	40.000,00			40.000,00	0,00	33.000,00	33.000,00	0,00	73.000,00	73.000,00
А.2.9. Противпож. заштита - аксурирање плана	0,00	0,00	0,00			0,00	0,00	5.000,00	5.000,00	0,00	5.000,00	5.000,00
А.3. Презентација заштићеног подручја	0,00	64.375,00	64.375,00	0,00	0,00	64.375,00	100.000,00	30.000,00	130.000,00	100.000,00	94.375,00	194.375,00
А.3.1. Штампање промотивног материјала, флајера	0,00	14.375,00	14.375,00			14.375,00	100.000,00	0,00	100.000,00	100.000,00	14.375,00	114.375,00
А.3.2. Предавања у школама, уч. на трад. маниф.	0,00	50.000,00	50.000,00			50.000,00	0,00	30.000,00	30.000,00	0,00	80.000,00	80.000,00
Укупно А.0	2.733.420,00	306.319,00	3.039.739,00	0,00	0,00	3.039.739,00	1.460.000,00	637.000,00	2.097.000,00	4.193.420,00	943.319,00	5.136.739,00
Б. Управљање посетницима-штампање материјала-флајера	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Г. Одржавање и унапређење стања заштићених подручја												
Г.1. Подришка пројекту: "Анализа пеллолошких карактеристика земљишта на пожарништима"	0,00	0,00	0,00			0,00	0,00	50.000,00	50.000,00	0,00	50.000,00	50.000,00
Г.2. Истраживање флоре - фитоценолошко снимање	0,00	0,00	0,00			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Укупно Г.0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50.000,00	50.000,00	0,00	50.000,00	50.000,00
Д. Уређење простора и одржавање коришћење природних ресурса												
Д.1. Израда и постав. мобилијара-сеника, инфо табли, логиста.	0,00	130.000,00	130.000,00			130.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	130.000,00	130.000,00
Д.2. Уређење пешачких стаза, кошење дуж стаза	0,00	255.552,00	255.552,00			255.552,00	0,00	120.000,00	120.000,00	0,00	375.552,00	375.552,00
Д.3. Кошење око мобилијара и табли	0,00	0,00	0,00			0,00	0,00	16.000,00	16.000,00	0,00	16.000,00	16.000,00
Укупно Д.0	0,00	385.552,00	385.552,00	0,00	0,00	385.552,00	0,00	136.000,00	136.000,00	0,00	521.552,00	521.552,00
Е. Остали некатегорисани послови												
Е.0. Укупно Е.0 Трошкови пројекције за пројект који се реализује преко рачуна/подручња- Израда основе газдовања	0,00	1.000,00	1.000,00	0,00	0,00	1.000,00	0,00	1.000,00	1.000,00	0,00	2.000,00	2.000,00
Укупно планирани расходи	2.733.420,00	692.871,00	3.426.291,00	0,00	0,00	3.426.291,00	1.460.000,00	824.000,00	2.284.000,00	4.193.420,00	1.516.871,00	5.710.291,00

СПЕЦИЈАЛНИ РЕЗЕРВАТ ПРИРОДЕ "РТАЊ"

РАСПОДЕЛА ОБЕЗБЕЂЕЊА ПОТРЕБНИХ РАСХОДА У 2026. ГОДИНИ		
	Врсте расхода: Бруто зараде чуварска заштићеног подручја	
А.	Расходи који представљају учешће управљача као носиоца пројекта (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е из табеле на коју се расход односи)	230.000,00
Б.	Расходи који се обезбеђују из других извора (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	0,00
В.	Расходи потраживани од Министарства (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	2.240.000,00
1.	<i>Трошкови људских ресурса</i>	
1.1.	бруто зараде три чувара	3.840.000,00
1.2.		
2.	<i>Трошкови поројектних активности</i>	
2.1.		
2.2.		
	УКУПНО расходи:	2.470.000,00
	Врсте расхода: Бруто зараде осталог особља запосленог код управљача	
А.	Расходи који представљају учешће управљача као носиоца пројекта (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е из табеле на коју се расход односи)	40.000,00
Б.	Расходи који се обезбеђују из других извора (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	0,00
В.	Расходи потраживани од Министарства (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	160.000,00
1.	<i>Трошкови људских ресурса</i>	
1.1.	Бруто зараде стр. лица ШГ Ниш и Тимочке шуме	160.000,00
1.2.		
2.	<i>Трошкови поројектних активности</i>	
2.1.		
2.2.		
	УКУПНО расходи:	200.000,00
	Врсте расхода: Израда и постављање табли за обележавање	
А.	Расходи који представљају учешће управљача као носиоца пројекта (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	
Б.	Расходи који се обезбеђују из других извора (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	0,00
В.	Расходи потраживани од Министарства (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	34.200,00
1.	<i>Трошкови људских ресурса</i>	
1.1.		
2.	<i>Трошкови поројектних активности</i>	
2.1.	Трошкови ангажовања трећег лица	34.200,00
	УКУПНО расходи:	34.200,00

Врсте расхода: Уклањање смећа		
А.	Расходи који представљају учешће управљача као носиоца пројекта (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е из табеле на коју се расход односи)	
Б.	Расходи који се обезбеђују из других извора (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	0,00
В.	Расходи потраживани од Министарства (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	59.220,00
1.	<i>Трошкови људских ресурса</i>	
1.1.		
2.	<i>Трошкови пројектних активности</i>	
2.1.	Израда и постављање путоказа- активност ће реализовати извођач који буде изабран у поступку јавне набавке - ТРЕЋЕ ЛИЦЕ	59.220,00
<i>УКУПНО расходи</i>		59.220,00

Врсте расхода: Штампање промотивног материјала		
А.	Расходи који представљају учешће управљача као носиоца пројекта (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е из табеле на коју се расход односи)	14.375,00
Б.	Расходи који се обезбеђују из других извора (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	0,00
В.	Расходи потраживани од Министарства (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	100.000,00
1.	<i>Трошкови људских ресурса</i>	
1.1.		
2.	<i>Трошкови пројектних активности</i>	
2.1.	Услуга уклањања отпада; активност ће реализовати извођач који буде изабран у поступку јавне набавке - ТРЕЋЕ ЛИЦЕ	100.000,00
<i>УКУПНО расходи</i>		114.375,00

Република Србија
МИНИСТАРСТВО

ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Број: 003303621 2025 14850 004 001 501 100

Датум: 4.9.2025. године

Немањина 22-26

Београд

15.09.2025

Датум издавања	28.10.2025
Опш. Јед.	8219

Јавно предузеће за газдовање шумама
„Србијашуме“ са п.о. Београд

Број: 16339

Датум: 15.09.2025 год.

Нови Београд, Булевар Михајла Пугина 113

0241

На основу члана 9. став 8. Закона о заштити природе („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10 - исправка, 14/16, 95/18-др. закон и 71/21), члана 24. Закона о државној управи („Службени гласник РС”, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 30/18-др. закон и 47/18), члана 136. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС”, бр. 18/16 и 95/18 – аутентично тумачење и 2/23-УС), Уредбе о проглашењу Специјалног резервата природе „Ртањ” („Службени гласник РС”, број 18/19), Уредбе о режимима заштите („Службени гласник РС”, број 31/12) и Уредбе о еколошкој мрежи („Службени гласник РС”, број 102/10), решавајући на основу захтева ЈП „Србијашуме”, за издавање решења о условима заштите природе, Министарство заштите животне средине, државни секретар Драгана Остојић по Решењу о овлашћењу број 002679142 2025 14850 009 005 020 092 од 16.6.2025. године, доноси

РЕШЕЊЕ о условима заштите природе

На основу стручне основе под бројем 03 бр. 022-2894/2 од 26.8.2025. године, а у складу са Законом о заштити природе, Уредбе о проглашењу Специјалног резервата природе „Ртањ”, Планом управљања Специјалног резервата природе „Ртањ” у периоду од 2020-2029. године, Уредбом о режимима заштите и Уредбом о еколошкој мрежи, за израду Програма управљања Специјалним резерватом природе „Ртањ” за 2026. годину, **који се може изградити под следећим условима:**

- 1) Приказати кратак опис заштићеног природног добра који подразумева географски положај, темељне вредности природног добра, односно његова главна природна обележја, категорију, површину, режиме заштите и др.;
- 2) Програм управљања треба да садржи врсту и облик активности, динамику реализације послова и висину потребних средстава за реализацију истих;
- 3) Утврдити оцену тренутног стања заштићеног подручја (здравствено стање, оштећења и др.) и у складу стим планирати конкретне мере и радове, посебно приоритетне активности;
- 4) Планирати израду осталих управљачких докумената (планова и извештаја, као што је извештај о остваривању годишњег програма управљања - сажет приказ реализације и др.);
- 5) Предвидети обележавање заштићеног подручја - спољне границе у дужини од 4 km у складу са Правилником о начину обележавања заштићених природних добара („Службени гласник РС”, бр. 30/92, 24/94 и 17/96), и извршити израду и постављање једне табле са паноом за обележавање и два путоказа, и сл.;
- 6) Планирати активности на заштити и очувању приоритетних типова станишта у складу са Правилником о критеријумима за издвајање типова станишта, о типовима станишта, осетљивим, угроженим, ретким и за заштиту приоритетним типовима

станишта и о мерама заштите за њихово очување („Службени гласник РС”, бр. 35/10), посебно следећих: А8.11 - Шуме лишћара и јеле (*Abies alba*), В2.1С - Шибљаци степског бадема (*Amygdalus nana*), В2.11 - Шибљаци јоргована (*Syringa vulgaris*), В2.1В - Шибљаци ружа (*Rosa spp.*), С1.32 - Суве карбонатне ливаде и камењари, С4.22 - Карбонатне рудине, Д3.11 - Брдско-планинске карбонатне суве стене и клифови, и Д3.21 - Субалпијско-алпијске карбонатне суве стене и клифови;

7) Потребно је придржавати се мера заштите прописаних Уредбом о еколошкој мрежи, посебно следећих:

– забрањено је уништавање и нарушавање станишта, као и уништавање и узнемиравање дивљих врста,

– забрањена је промена намена површина под природном и полуприродном вегетацијом,

– предузети мере којима се обезбеђују спречавање, односно смањење, контрола и санација свих облика загађивања;

8) Планирати научно-истраживачки рад који ће се заснивати на спровођењу различитих специјалистичких и мултидисциплинарних истраживања, који би се изводили према посебним пројектима. У том смислу, Програмом предвидети праћење стања природних вредности подручја и достављање извештаја о извршеном мониторингу Заводу за заштиту природе Србије, и то:

– праћење стања популација четинарских врста у оквиру режима заштите I (првог) степена,

– праћење стања популације ртањске метвице (*Nepeta rtanjensis*) и српске рамонде (*Ramonda serbica*),

– праћење стања инвазивних врста биљака, мапирање њихових станишта, и планирање мера на контроли њиховог ширења и сузбијања,

– праћење и унапређење стања популација птица гнездачица, нарочито сивог сокола (*Falco peregrinus*), коке камењарке (*Alectoris graeca*), змијара (*Circaetus gallicus*), лештарке (*Bonasa bonasia*), прдавца (*Crex crex*), планинског детлића (*Dendrocopos leucotos*) и тропрстог детлића (*Picoides trydactylus*),

– мониторинг строго заштићених и заштићених врста сисара (вук, дивља мачка);

9) Приликом давања сагласности институцијама за научно-истраживачки рад на мониторингу угрожених и ретких биљних и животињских врста као и других природних вредности подручја, захтевати извештај о резултатима истраживања. У извештају о реализацији треба да буду приказани табеларно спискови врста и типова станишта који су били предмет истраживања са следећим подацима: научни назив врсте, датум налаза, географска позиција, назив локалитета, бројност и други параметри везани за специфичне групе организама и типове станишта, као и назив организација или истраживача/сакупљача података. Све наведене податке прикупити кроз мобилну апликацију „Теренска”;

10) Предвидети формирање, односно ажурирање постојеће базе података коришћењем GIS технологије, у функцији управљања, коришћења и мониторинга стања у заштићеном природном добру;

11) Програмом дефинисати активности на заштити и управљању шумама (гадовање државним шумама, заштита шума од пожара, ентомолошких и фитопатолошких обољења, гајење шума, обнављање шума и инфраструктурни радови – одржавање путева и сл., стручно-технички послови у шумама сопственика – дознака стабала за сечу, издавање пропратница и сл.) у складу са важећом Основом газдовања шумама;

12) Предвидети заштиту и коришћење пољопривредног земљишта кроз следеће активности:

–праћење стања на пашњацима и ливадама и предузимање активних мера на спречавању обрастања пашњака, осим на већим нагибима,

–усмеравање развоја пољопривреде ка производњи здраве хране и органске производње, уз минимално оптерећење обрадивих површина пестицидима и минералним ђубривима;

13) За потребе одржавања заштићеног подручја, као и уређења простора и одрживог коришћења природних ресурса планирати:

–кошење траве на излетиштима и другим локалитетима,

–израда и постављање мобилијара (једне надстрешнице са столом и клупама, два путоказа, два смероказа и две табле забране ложења ватре),

–уређење пешачких стаза у дужини од 2 km, и кошење траве дуж стазе у дужини од 1 km ;

14) Планирати управљање отпадом са чишћењем и уклањањем смећа и постављање табли забране бацања смећа;

15) Планирати промоцију вредности заштићеног подручја кроз учешће на семинарима, скуповима и сличним манифестацијама;

16) Организовати сарадњу са службама у општини Сокобања и општини Бољевац (посебно инспекцијским службама, туристичком организацијом, службом за урбанизам и грађевинарство) као и са локалним становништвом (подршка у одржавању локалних путева и јавних површина, у управљању отпадом, одржавању традиционалних манифестација, едукацији локалног становништва у погледу руралног развоја) ради очувања и унапређења заштићеног подручја;

17) Обезбедити услове за организовање и реализацију научно-истраживачких, културних, информативно-промотивних, пропагандних и других активности;

18) Програмом предвидети вођење евиденције о стању природних вредности и о људским активностима и делатностима које су у супротности са актом о заштити и представљају фактор угрожавања и оштећења заштићеног подручја и податке о томе доставити Заводу за заштиту природе Србије;

19) Посебну пажњу посветити мерама заштите у случају акцидентних ситуација, посебно пожара. Предвидети одговарајуће мере заштите природе и животне средине;

20) Сви планирани радови и активности предвиђени годишњим Програмом могу се спроводити по доношењу Програма, а након прибављених услова, мишљења и сагласности од свих надлежних органа, организација и установа;

21) У складу са чланом 54. Закона о заштити природе, Извештај о остваривању годишњег програма за претходну годину управљач доставља надлежном органу до 15. децембра текуће године;

22) Ови услови не ослобађају подносиоца захтева да прибави и друге услове, дозволе и сагласности предвиђене позитивним прописима.

Образложење

Подносилац захтева ЈП „Србијашуме”, ул. Булевар Михајла Пупина бр. 113, 11070 Нови Београд, обратило се захтевом број 11683 од 22.7.2025. године, Министарству заштите животне средине ради о издавању Решења о условима заштите природе за израду Програма управљања Специјалним резерватом природе „Ртањ” за 2026. годину.

Према достављеном захтеву утврђено је да се планира израда Програма управљања заштићеним подручјем Специјални резерват природе „Ртањ” за 2026. годину,

којим се предвиђају следеће активности: чување, одржавање и презентација заштићеног подручја, праћење и унапређење стања заштићеног подручја, као и уређење простора и одрживо коришћење природних ресурса.

На основу члана 9. став 5. Закона о заштити природе, по захтеву Министарства заштите животне средине, Завод за заштиту природе издао је Стручну основу (03 бр. 022 -2894/2 од 26.8.2025. године) по предметном захтеву.

Увидом у Централни регистар заштићених природних добара и документацију Завода за заштиту природе Србије, установљено је да је подручје за које се израђује Програм, Специјални резерват природе „Ртањ” проглашен заштићеним природним добром на основу Уредбе о проглашењу Специјалног резервата природе „Ртањ”, са дефинисаним режимима заштите I, II и III степена.

Предметно подручје се налази у обухвату еколошки значајног подручја еколошке мреже РС под називом „Ртањ” у складу са Уредбом о еколошкој мрежи („Службени гласник РС”, број 102/10), у оквиру кога су дефинисана следећа подручја: Емералд подручје значајно за очување европске дивље флоре и фауне на основу Бернске конвенције, подручје од међународног и националног значаја за птице (ИВА), међународно значајно подручје за биљке (ИРА) - „Ртањ” и одабрано подручје за дневне лептире (РВА) – „Ртањ 28”. На заштићеном подручју налазе се профил плитководног развића горње креде, врх Шиљак са падинама, карстне јаме Звечани пропаст и Јама у Јалов дел и карстно Врмџанско језеро који су објекти геонаслеђа Србије према Инвентару објеката геонаслеђа Србије (2005, 2008).

Планови управљања остварују се годишњим програмима управљања, на које сагласност даје Министарство, орган надлежан за послове заштите животне средине аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе.

Извештај о остваривању годишњег програма за претходну годину управљач доставља надлежном органу до 15. децембра текуће године, годишњи програм управљања за наредну годину управљач доставља надлежном органу до 15. новембра текуће године, а извештај о остваривању плана управљања из члана 52. Закона о заштити природе најкасније 60 дана пре истека периода за који је план донет.

Заштита еколошке мреже, на основу члана 6. Уредбе о еколошкој мрежи обезбеђује се спровођењем прописаних мера заштите ради очувања биолошке и предеоне разноврсности, одрживог коришћења и обнављања природних ресурса и добара и унапређења заштићених подручја, типова станишта и станишта дивљих врста у складу са законом којим се уређује заштита природе, и другим прописима, као и актима о проглашењу заштићених подручја и међународним уговорима.

У складу са горе наведеним издаје се Решења о условима заштите природе за израду Програма управљања Специјалним резерватом природе „Ртањ” за 2026. годину.

За све друге радове/активности на предметном подручју, или промене планске/пројектне документације, потребно је поднети нови захтев.

Подносилац захтева је платио Републичку административну таксу за подношење захтева, а ослобођен је плаћања таксе за издавање стручне основе за израду Решења о условима заштите природе по тарифном броју 186а Закона о републичким административним („Службени гласник РС”, бр. 43/03, 51/03 - испр., 61/05, 101/05 - др. закон, 5/09, 54/09, 50/11, 70/11-усклађени дин. износ, 55/12 - усклађени дин. износ, 93/12, 47/13 - усклађени дин. износ, 65/13 - др. закон, 57/14 - усклађени дин. износ, 45/15 - усклађени дин. износ, 83/15, 112/15, 50/16 - усклађени дин. износ, 61/17 - усклађени дин. износ, 113/17, 3/18 - испр., 50/18 - усклађени дин. износ, 95/18, 38/19 - усклађени дин. износ, 86/19, 90/19 - испр., 98/20 - усклађени дин. износ, 144/20, 62/21 - усклађени дин. износ, 138/22, 54/23 - усклађени дин. износ и 92/23, 59/24 - усклађени дин. износ и 63/24 – измена и допуна усклађених дин. изн. и 94/24 и 55/25 - усклађени дин. износ).

Поука о правном средству:

Против овог решења може се изјавити жалба Влади Републике Србије у року од 15 дана од дана његовог пријема. Жалба се предаје непосредно Министарству заштите животне средине у Београду, Немањина 22-26, 11000 Београд или путем поште са доказом о уплати републичке административне таксе у износу од 610 динара, по тарифном броју 6 Закона о републичким административним таксама („Службени гласник РС”, бр. 43/03, 51/03 - испр., 61/05, 101/05 - др. закон, 5/09, 54/09, 50/11, 70/11-усклађени дин. износ, 55/12 - усклађени дин. износ, 93/12, 47/13 - усклађени дин. износ, 65/13 - др. закон, 57/14 - усклађени дин. износ, 45/15 - усклађени дин. износ, 83/15, 112/15, 50/16 - усклађени дин. износ, 61/17 - усклађени дин. износ, 113/17, 3/18 - испр., 50/18 - усклађени дин. износ, 95/18, 38/19 - усклађени дин. износ, 86/19, 90/19 - испр., 98/20 - усклађени дин. износ, 144/20, 62/21 - усклађени дин. износ, 138/22, 54/23 - усклађени дин. износ и 92/23, 59/24-усклађени дин. износ и 63/24 – измена и допуна усклађених дин. изн. и 94/24 и 55/25 - усклађени дин. износ).

Достављено:

ЗП „Србијашуме”,

Булевар Михајла Пупина бр. 113, 11070 Нови Београд;

-Завод за заштиту природе Србије,

Јапанска 35, 11070, Нови Београд;

-Сектор за надзор и превентивно деловање у животној средини,

Др. Ивана Рибара 91, 11070 Нови Београд;

-Архива.